

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoE/43/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115203056
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6115203056.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnenou advokátkou Mgr. Lenkou Zichovou, L. L. M., so sídlom Advokátska kancelária 821 03 Bratislava, Stropkovská 3, proti povinnému: T. X., narodený XX. XX. XXXX, bytom XXX XXX V. č. XXX, na vymoženie pohľadávky v sume 2 255,41 eur s príslušenstvom, v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, Exekútorový úrad Rimavská Sobota, P.O. Box 142, 977 01 Brezno, pod spisovou značkou Ex 119/2015, o odvolaní oprávneného zo dňa 16. 03. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 2Er/379/2015-10 zo dňa 26. 02. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku), v spojení s ustanoveniami § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/ a odsek 5 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným posúdil ako spotrebiteľský vzťah a zameral sa na skúmanie dojednaných zmluvných podmienok z hľadísk a kritérií spotrebiteľského práva. Exekučný súd konštatoval, že rozhodcovská zmluva, hoci bola uzatvorená na samostatnom, avšak predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje a povinný nemal možnosť žiadnym spôsobom zmeniť jej obsah. Oprávnený nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania, pričom dôkazné bremeno spočíva na strane dodávateľa. Podľa dojednania rozhodcovskej zmluvy sa všetky spory zo zmluvy o úvere mohli riešiť buď rozhodcovským súdom, alebo pred všeobecným súdom. Navyše tak rozhodcovská zmluva, ako aj zmluva o úvere boli podpísané v ten istý deň, čo vzbudzuje dôvodné pochybnosti o tom, či povinnému nebola rozhodcovská zmluva predložená súčasne so zmluvou o revolvingovom úvere a uzavretie tejto zmluvy nebolo zároveň podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy bez možnosti ju odmietnuť. Exekučný súd právne posúdil takéto dojednanie v neprospech spotrebiteľa ako neprijateľnú podmienku a ako taká bola už od počiatku absolútne neplatnou v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V dôsledku toho súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absencia tejto jeho vlastnosti je neodstrániteľnou prekážkou brániacou vykonaniu exekúcie a tým aj dôvodom na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na jej vykonanie.

Proti uzneseniu okresného súdu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Záverom prijatým súdom prvého stupňa bola popretá základná zásada procesného práva - a to prekážka veci zahájenej s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. zákona o rozhodcovskom konaní, pretože po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde. Oprávnený zdôraznil, že povinný, ako žalovaný, sa v rozhodcovskom konaní nijako nebránil a voči nárokom oprávneného nenamietal v hmotnoprávnej, ani v procesnoprávnej rovine. Rozhodcovská zmluva predstavuje individuálnu dohodu, ktorá nie je (nebola) podmienkou uzavretia paralelnej zmluvy

o revolvingovom úvere. Oprávnený taktiež poukázal na bod 2 rozhodcovskej zmluvy a bod 7 tejto zmluvy, umožňujúci spotrebiteľovi odstúpenie od zmluvy ex tunc, bez sankcií a bez povinnosti vracať plnenie prijaté od dodávateľa. Taktiež je oprávnený presvedčený, že povinný mohol jednoznačne ovplyvniť obsah rozhodcovskej zmluvy a to hneď dvakrát- pred a po jej uzavretí. Bol súčasne riadne poučený o jej obsahu a význame, čo povinný svojim podpisom aj potvrdil. Súčasne oprávnený považuje dohodnutú rozhodcovskú zmluvu za jednoznačne individuálne vyhotovenú a aj individuálne dojednanú so spotrebiteľom. Táto zmluva nie je súčasťou nepodpísaných všeobecných zmluvných podmienok, spotrebiteľ ju mohol odmietnuť podpísať a to bez akýchkoľvek dôsledkov pre uzatvorenú zmluvu o revolvingovom úvere. Na podperu svojho stanoviska oprávnený citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov. V závere odvolania oprávnený poznamenal, že ochrana spotrebiteľa by nemala byť zneužitím práva a v rozpore so základnými zásadami (právnej istoty zmluvných strán). Povinný nebol nútený pochopiť text zmluvy a zmysel v krátkej dobe, alebo ihneď po podpise zmluvy. Mal možnosť rozhodcovskú zmluvu si vopred vyžiadať, preštudovať a následne sa rozhodnúť, či zmluvu podpíše. K okamžitému podpisu zmlúv nebol nútený. Navrhuje preto, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Vo veci rozhodla vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Banská Bystrica. Zákonná sudkyňa predložila vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 O. s. p. s vyjadrením, že odvolaniu účastníka konania nemieni vyhovieť.

Odvolací súd, vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania, po oboznámení sa s obsahom spisu konštatuje, že súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie vec nespávne právne posúdil. Je nutné prisvedčiť odvolacej námietke, že záver, z ktorého exekučný súd vychádzal pri rozhodovaní, t.j. že rozhodcovská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nebolo individuálne so spotrebiteľom dojednané a ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán výrazne v neprospech spotrebiteľa, nezodpovedá obsahu spisu a výsledkom dokazovania v danej exekučnej veci.

Odvolací súd sa oboznámil detailne s obsahom predložených listinných dôkazov, predovšetkým venoval pozornosť a skúmal obsah predloženej Rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 03. 2013 uzatvorenej podľa § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (č. I. 6 spisu). Odvolací súd konštatuje, že rozhodcovská zmluva, zakladajúca legitimitu pre exekučný titul v danej exekučnej veci, nebola zakomponovaná ako súčasť formulárovej úverovej zmluvy, nakoľko bola zmluvnými stranami uzatvorená osobitne. Táto listina navyše je aj označená výrazne ako ROZHODCOVSKÁ ZMLUVA, takže už aj z jej označenia muselo byť, resp. malo byť spotrebiteľovi zrejmé, o aký konkrétny právny úkon ide, pretože nebola len včlenená do iných zmluvných ustanovení, s obsahom ktorých by splyvala. Podstatná z hľadiska posúdenia individualnosti tohto zmluvného právneho vzťahu je skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formálne odčlenená od všetkých ostatných zmluvných dojednaní, je individualizovaná vo vzťahu ku konkrétnemu spotrebiteľovi, číslo Rozhodcovskej zmluvy XXXXXXXXXXXX zodpovedá číslu zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorenej toho istého dňa medzi oprávneným a povinným, je osobitne datovaná a aj osobitne podpísaná povinnou osobou - spotrebiteľom. Za predpokladu takéhoto koncipovania rozhodcovskej zmluvy potom nemožno mať za to, že toto zmluvné dojednanie nebolo individuálne so spotrebiteľom dojednané, pretože celkom zjavne spotrebiteľ mal možnosť osobitne túto zmluvu neprijat' a nepodpísať. Zo znenia predmetnej rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že nevyplýva v prípade takejto voľby a rozhodnutia spotrebiteľa žiadna konzekvencia majúca vplyv na dojednaný spotrebiteľský vzťah. Z obsahu predmetnej rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že „uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný“ (bod 2. zmluvy). V bode 3. tejto rozhodcovskej zmluvy je taktiež osobitne uvedené, že „veriteľ pred uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej

uzatvorenia“. Taktiež zásadné z hľadiska posúdenia miery práv, ktoré z obsahu tejto zmluvy pre spotrebiteľa vyplývajú, že aj dojednanie v závere rozhodcovskej zmluvy osobitne zakomponované, a to právo „dlžníka od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzatvorenia tejto zmluvy“ (bod 7. zmluvy). Je preto nutné ešte na dôvažok konštatovať, že spotrebiteľ mal ponechanú voľbu do určitého časového obdobia od zmluvy odstúpiť a to aj bez uvedenia dôvodu, čo je dojednanie v prospech spotrebiteľa, umožňujúce spotrebiteľovi sa opätovne podrobne v pohodlí a bezpečí domáceho prostredia a bez časového stresu oboznámiť detailne a podrobne s obsahom zmluvy, ktorú podpísal a následne ešte zvážiť prípadné odstúpenie od nej. Za daných citovaných dojednaní tvoriacich obsah tejto osobitne dlžníkom podpísanej rozhodcovskej zmluvy potom nemožno konštatovať, že nebola so spotrebiteľom dojednaná individuálne. Spotrebiteľ má síce nárok na osobitnú právnu ochranu, avšak ani táto nemôže nadobudnúť bezmedzný charakter až do takej miery, že by úplne a bezvýhradne zbavovala spotrebiteľa jeho miery nevyhnutnej zodpovednosti za právne úkony, ktoré osobitne verifikoval svojim podpisom a ku ktorým pristúpil a zasahovať tak do zmluvnej voľnosti účastníka zmluvného vzťahu. Odvolací súd zastáva názor, že jednak z označenia a aj koncipovania osobitne vyhotovenej rozhodcovskej zmluvy muselo byť aj bežnému spotrebiteľovi s úplne bežným právnym povedomím zrejmé, aký právny úkon podpisuje. Je pritom nutné vychádzať z platnej právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv, ktorá nevylučuje uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy aj so spotrebiteľom, za predpokladu, ak tieto podmienky boli so spotrebiteľom individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Námietku odvolateľa, že rozhodcovská zmluva bola v konkrétnom prípade dojednaná individuálne a spôsobom, ktorý umožňoval jej individuálne odmietnutie zo strany spotrebiteľa, je nutné považovať za zásadnú a z hľadiska posúdenia správnosti úvah a záverov prvostupňového súdu, z ktorých vo svojom rozhodnutí vychádzal, aj za primárnu. Pokiaľ bolo preukázané, že skutočne mal povinný, ako spotrebiteľ, skutočnú, reálnu (nielen hypotetickú) možnosť odmietnuť a vylúčiť rozhodcovskú zmluvu, a to aj dodatočne do štrnástich kalendárnych dní od jej uzatvorenia a aj bez uvedenia dôvodu, odôvodnenie odvolaním napadnutého uznesenia exekučného súdu potom zjavne neobstojí. Tvrdenie oprávneného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy pritom nebolo žiadnym prejavom spochybnené ani povinnou, ktorá je v konaní nečinná. Neexistuje tak tvrdenie, ktoré by spochybňovalo alebo oslabovalo tvrdenie oprávneného podporované listinnými dôkazmi. Uznesenie v takom znení, vzhľadom na rozpornosť odôvodnenia s preukázaným skutkovým stavom tak nemôže obstať. Za daného skutkového stavu je nutné dojednanú Rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 03. 2013 v konkrétnej veci, vzťahujúcu sa k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 03. 2013, považovať za individuálne dojednanú so spotrebiteľom a preto nemôže ísť o neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd však súčasne zdôrazňuje, že tento záver nie je možné aplikovať paušálne na všetky zmluvy uzatvárané konkrétnym oprávneným (o ktorých má odvolací súd vedomosť zo svojej rozhodovacej činnosti) a je nevyhnutné vždy v každom konkrétnom prípade skúmať okolnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy, respektíve rozhodcovskej doložky zásadne individuálne.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.